

GŁOS CHŁOPI

ROK IV

ŁÓDŹ, CZWARTEK 21 PAŹDZIERNIKA 1948 ROKU.

Nr 288 (1233)

BIAŁA KSIĘGA ZSRR

Zdenek Nejedly
przybył do Polski

Delegacja radziecka wręczyła członkom Generalnego Zgromadzenia ONZ - dokumenty „sprawy berlińskiej”

PARYŻ PAP. — Rada Bezpieczeństwa zebrała się we wtorek po południu. Na porządku dziennym znajdowała się sprawa Berlina. Delegaci Wielkiej Brytanii — Cadogan, Stanów Zjednoczonych — Jessup i Francji — Parodi przedstawili punkt widzenia swych rządów. Delegacja ZSRR nie brała udziału w dyskusji. Zamiast tego delegaci radzieccy wręczyli członkom Rady Bezpieczeństwa egzemplarze „Białej Księgi” — zatytułowanej „ZSRR, a pro-

blem Berlina”, w której zamieszczono czternaście dokumentów obejmujących całokształt „kwestii berlińskiej”.

W godzinach wieczornych obrady odroczone do piątku. Przewodniczący Rady delegat Argentyny — Bramuglia oświadczył, że na posiedzeniu piątkowym Rada „zbada kwestię, jaką decyzję może podjąć w tej sprawie”.

PARYŻ PAP. — Jak donosi agencja France Presse przewodniczący delegacji argentyńskiej — Bramuglia spotkał się z radzieckim wiceministrem spraw zagranicznych — Wyszyńskim.

trzech w sprawie zachodnich Niemiec, Zagłębia Ruhry i odszkodowań. W nocy tej Związek Radziecki zapowiadał, że nie uzna ewentualnych decyzji za legalne.

2) Nota z datą 6 marca br., skierowana do mocarstw zachodnich, która podkreślała naruszenie przez konferencję londyńską układów poczdamskich w sprawie wykonywania kontroli nad Niemcami przez 4 mocarstwa. W nocy tej stwierdzono, że uchwały londyńskie nie są legalne i nie mają mocy międzynarodowej.

3) Oświadczenie marszałka Sokołowskiego z 20 marca br. w Sojuszniczej Radzie Kontroli w Berlinie.

4) Proklamacja radzieckich okupacyjnych władz wojskowych w Berlinie po reformie walutowej, wprowadzonej w Zachodnich Niemczech.

5) List marszałka Sokołowskiego do gen. Clay'a z 20 czerwca br., poruszający sprawę tej reformy.

6) Drugi list marszałka Sokołowskiego z 22 czerwca br., zawiadamiający o decyzji ZSRR wprowadzenia nowej waluty w radzieckim sektorze okupacyjnym Berlina.

7) List marszałka Sokołowskiego do gen. Robertsona z 25 czerwca br., zawiadamiający o podjęciu przez okupacyjne władze radzieckie zarządzeń dla ochrony interesów ludności niemieckiej, znajdujących się pod kontrolą władz radzieckich.

8) Komunikat z konferencji ministrów spraw zagranicznych państw słowiańskich, przeprowadzonej w Warszawie.

9) Nota radziecka do mocarstw zachodnich z dnia 14 sierpnia br.

10) Wspólne dyrektywy do sojuszników komendantów wojskowych w Berlinie z dnia 30 sierpnia br. po osiągnięciu porozumienia w tej sprawie w rokowaniach moskiewskich.

11) Aide memoire ZSRR do mocarstw zachodnich z 18 września br.

12) Nota z 25 września, w której ZSRR zawiadomił mocarstwa zachodnie o konieczności wprowadzenia kontroli nad komunikacją powietrzną, podobnie jak i lądową, pomiędzy Berlinem i strefami zachodnimi.

13) Wywiad marszałka Sokołowskiego z 3 października br., udzielony dziennikarzom berlińskim.

14) Nota radziecka z 3 października br., w której zaproponowano rozpatrzenie problemu berlińskiego przez Radę Ministrów Spraw Zagranicznych 4 mocarstw.

WARSZAWA

(PAP). — Na zaproszenie ministra oświaty dr Skrzyszewskiego przybył w dniu 19 bm. do Warszawy minister szkolnictwa nauki i sztuk pięknych Republiki Czechosłowackiej prof. dr Zenek Nejedly, w celu zapoznania się z powojennym dorobkiem szkolnictwa polskiego.

Na Dworcu Głównym w Warszawie ministra Nejedly powitali: min. oświaty dr Skrzyszewski, prezes Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej, min. Rabanowski, wicemin. Krassowska, sekretarz generalny ministerstwa spraw zagranicznych ambasador Wierblowski, sekretarz generalny Komitetu Słowiańskiego w Polsce dr Trojanowski. Obecny był również ambasador Czechosłowacji w Warszawie, Franciszek Pisek na czele członków ambasady.

Przybyłemu na dworzec warszawski ministrowi Nejedlyemu delegacja młodzieży szkół warszawskich wręczyła wiązankę kwiatów.

Nowy cukier już jest na rynku

WARSZAWA (PAP). — Spośród 76 cukrowni przygotowanych do rozpoczęcia kampanii, już 50 fabryk znajduje się w pełnym ruchu. Do chwili obecnej wyprodukowano prawie 20 tys. ton cukru. Cukier ten jest już w sprzedaży. Z każdym dniem ruszają nowe cukrownie, tak, iż do końca października czynne będą wszystkie fabryki na terenie kraju.

Akademia w Paryżu na cześć delegacji polskiej na ONZ

PARYŻ PAP. — Staraniem Rady Narodowej Polaków we Francji oraz Towarzystwa Przyjaźni Polsko - Francuskiej odbyła się w sali Pleyela uroczysta akademii na cześć delegacji polskiej na ONZ.

Witając przedstawicieli polskich na ONZ, prezes Rady Stec oświadczył m. in., że wychodźstwo polskie we Francji wdzięczne jest delegacji, która na terenie ONZ zdobywa dla Polski jedno z pierwszych miejsc wśród krajów walczących o pokój i międzynarodową współpracę.

Podżegacz wojenny Nr 1 przyjęty przez papieża

RZYM. — Sekretarz stanu USA Marshall w drodze powrotnej z Aten do Paryża zatrzymał się w poniedziałek po południu w Rzymie. Marshall złożył wizytę prezydentowi republiki — Einaudiemu, z którym rozmawiał około 20 minut, następnie zaś przeprowadził rozmowę z ministrem Sforzą i wreszcie z premierem de Gasperi. We wtorek rano Marshall został przyjęty na audiencji przez papieża w Castel Gandolfo.

Sekretarz stanu USA opuścił Rzym we wtorek o godz. 15-ej.

„Unita” zamieszcza wiadomości, dotyczące pobytu Marshalla pod nagłówkiem: „Inicjator konfliktów i antagonizmów, podżegacz wojenny Marshall spotkał się dziś z papieżem Pius XII”.

Dziennik podkreśla, że jest rzeczą wielce prawdopodobną, że Marshall przybył do Rzymu z tych samych przyczyn, dla których udał się poprzednio do Grecji, tj. dlatego, że zaalarmował go opór ludu wobec serwilistycznej polityki rządów tych krajów w stosunku do Ameryki.

Fakty - rzecz uparta

Wniosek Delegacji Związku Radzieckiego w Organizacji Narodów Zjednoczonych o zakazie broni atomowej oraz o ograniczeniu zbrojeń mocarstw o jedną trzecią został z entuzjazmem przyjęty przez naradę całego świata. Jest to zrozumiałe, gdyż pragnieniem wszystkich narodów jest uchwalenie pokoju, odpedzenie od siebie straszliwej zmyry wojny.

Wydawało by się, że pokojowa propozycja Związku Radzieckiego poparta przez delegację Polski i innych krajów Demokracji Ludowej zostanie bez większej dyskusji przyjęta przez rządy wszystkich państw reprezentowanych w Organizacji Narodów Zjednoczonych, powołanej przecież do tego, aby odsunąć od ludzkości koszmarną wojnę i utrwalić fundamenty pokoju.

A jednak... a jednak słuszne pokojowe propozycje Związku Radzieckiego wywołały po prostu paroksyzm wściekłości ze strony przede wszystkim delegacji rządu amerykańskiego, rządu brytyjskiego, francuskiego i niektórych innych państw ściśle związanych z imperializmem anglo-amerykańskim.

Jakie są przyczyny zacieklej opozycji Marshalla, Bevina i ich satelitów przeciwko wnioskowi Związku Radzieckiego? Dlaczego starają się przedstawiciele rządów USA i Wielkiej Brytanii wyszukiwać wciąż nowe preteksty? Dlatego aby stordedować wniosek ZSRR o zakazie broni atomowej oraz o jednoczesnym zmniejszeniu zbrojeń wszystkich mocarstw o jedną trzecią.

Przecież przyjęcie wniosków Związku Radzieckiego przyczyniłoby się niewątpliwie do uspokojenia wzajemnych nieufności między państwami, utrwaliłoby zaufanie narodów w stosunku do siebie, a tym samym przyczyniłoby się do ustalenia pokoju na świecie.

Aby wyjaśnić sobie faktyczne tło zacieklej opozycji Marshalla, Bevina i innych slugusów giełdżarzy amerykańskich i angielskich pozwolimy sobie przytoczyć parę faktów, które rzuca światło na istotne przyczyny, dlaczego wzmiarkowani wyżej panowie wpadli w taki zły humor w obliczu Związku Radzieckiego.

Jak stwierdza w jednym ze swych ostatnich orędzi prezydent Truman, budżet Stanów Zjednoczonych na rok 1948 — 1949 przewiduje, że 79 procent wszystkich wydatków państwowych Stanów Zjednoczonych Ameryki stanowią będą wydatki na różne cele wojenne, a tylko 21 procent wydatków budżetu państwowego skierowuje się na finansowanie budownictwa mieszkaniowego, oświaty, rolnictwa, transportu, przemysłu, administrację państwową itd. Przytem projekty budżetu Stanów Zjednoczonych na lata następne przewidują dalszy szybki wzrost tych wydatków z 10,7 miliarda dolarów w roku 1948-49 do 22,5 miliarda dolarów w roku 1952-53.

Te ciężkie miliardy dolarów, które rząd Stanów Zjednoczonych asygnuje kosztem podatnika amerykańskiego na wydatki zbrojeniowe, na produkcję bomb atomowych, samolotów itd. na finansowanie interwencji wojennej przeciw ludom Grecji, Chin, Indonezji i innych krajów wędrują rzecz prosta, do kieszeni amerykańskich fabrykantów broni.

Czy można naprawdę dziwić się, że amerykańscy fabrykanci broni są wściekli z powodu wniosku Związku Radzieckiego o zakazie broni atomowej i o zmniejszeniu zbrojeń o jedną trzecią? Toż to jakgdyby wymowano im z kieszeni wyliczone wyżej ciężkie miliardy dolarów. Że w razie przyjęcia projektu wniosku radzieckiego ame-

Sesja Sejmowa 28 października rb.

Warszawa, PAP. — W dniu wczorajszym ogłoszone zostało Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 października 1948 r. w sprawie zwołania Sejmu Ustawodawczego na zwyczajną sesję jesienną 1948 roku.

Na podstawie art. 7 ust. 2 ustawy konstytucyjnej z dnia 19 lutego 1947 r. o ustroju i zakresie działania najwyższych organów Rzeczypospolitej Polskiej — zwołuje Sejm Ustawodawczy na zwyczajną sesję jesienną w dniu 28 października 1948 r.

Prezydent Rzeczypospolitej

(—) Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów

(—) Józef Cyrankiewicz

Posiedzenie Sejmu Ustawodawczego odbędzie się w dniu 28 października 1948 r. o godz. 11.

Marszałek Sejmu Ustawodawczego

(—) Wł. Kowalski

Górnicy francuscy walczą o kopalnie z uzbrojonymi oddziałami policji Queuille'a

PARYŻ PAP. — Według ostatnich wiadomości, napływających do Paryża, wokół kopalni Gruner, Sagnat, Charles i Dolonier w okręgu St. Etienne toczą się nadal walki strajkujących górników z „gwardią ruchomą”. Około 40 osób odniosło poważne obrażenia. Policja dokonała licznych aresztowań. Wokół szybu Couriot zgromadziły się tłumy górników, metalowców i mieszkańców miasta, którzy przygotowują się do usunięcia policji. Nad szymbem krąży samolot prefektury. Do miasta przy-

były nowe posiłki „gwardii ruchomej”.

Na murach St. Etienne widnieją afisze zabraniające zebrań publicznych. Policja sprawdza na ulicach dowody tożsamości.

Górnicy w Noeux wspomagani przez mieszkańców miasta, w tym przez liczne kobiety, zmusili oddziały policji do opuszczenia szybu nr. 8. Był to jedyny szyb okupowany we wtorek rano przez policję w północnym zagłębiu węglowym.

Wśród policjantów zauważono b. kolaboran-

ta Bourdona, który został rozbrojony przez strajkujących górników. Prefektura zamknęła dopływ prądu elektrycznego i wody do sze regu miejscowości w pobliżu Lens.

rykański podatnik — człowiek pracy już w tym roku zaoszczędziłby sobie ogromną sumę nieciu miliardów dolarów, coż po tym amerykańskim fabrykantom broni? Przecież o tyle miliardów zmniejszyłyby się ich dochody.

Tu też leży pies zagrzebany, jak to mówi przysłowie, tu znajdujemy wyjaśnienie dla czego Marshall, amerykański senator Austin, kandydat na republikańskiego sekretarza stanu — Dulles z taką pasją rzucili się na projekt radziecki i usiłują go wszelkimi sposobami utopić.

Nie inaczej jest z budżetem wojennym Wielkiej Brytanii i Francji. Opór przeciwko pokojowym propozycjom Związku Radzieckiego, Polski i państw Demokracji Ludowej wywołany jest względami na interesy fabrykantów broni.

Rzecz prosta, to nie tak łatwo otworzyć wystąpić przeciwko propozycjom radzieckim, których słuszność uznaje i popiera setki milionów prostych ludzi na całym świecie i dlatego panowie Marshall, Bevin

i spółka starają się wynajdywać wciąż nowe preteksty dla utrącenia wniosków radzieckich.

Trudno przesądzić na jakie sposoby pójdą jeszcze slugusi anglo-amerykańskich fabrykantów broni. Jedną rzecz nie ulega wątpliwości. Już dziś pokojowe propozycje Związku Radzieckiego zdobyły sobie uznanie całej ludzkości, milionów i milionów prostych ludzi na całym świecie, zaś panowie Marshall i Bevin stanęli przed sądem narodów świata w ich rzeczywistej postaci: postaci podżegaczy wojennych, slugusów fabrykantów broni slugusów giełdżarzy z Wall Street i City, których sztuką jest przemieniać krew i niebezpieczeństwa narodów w złoto dla swych gospodarzy.

Narody świata widzą dziś w ZSRR — bardziej niż kiedykolwiek — tę potężną siłę, na której opiera się pokój świata i dlatego wszyscy prosić ludzie na świecie z takim uznaniem i wdzięcznością witają stalinowską politykę pokoju.

E. UZDAŃSKI.

Listy z pałacu Chaillot

Żółwie tempo prac ONZ i chybiona „wojna nerwów“

(Korespondencja specjalnego wysłannika „Głosu“ na Sesję Generalnego Zgromadzenia ONZ)

PARYŻ, w październiku.

Prace posuwają się żółwim krokiem. Komisja polityczna, w której koncentruje się główna praca Generalnego Zgromadzenia, zakończyła dopiero rozpatrzenie pierwszego punktu porządku dziennego, a sprawa Berlina, którą mocarstwa zachodnie postawiły na Radzie Bezpieczeństwa, jako bardzo pilną i niecierpiącą zwłoki, utknęła na martwym punkcie.

Nie zanosi się na to, żeby tempo prac ONZ przyspieszyło się w najbliższych dniach. Amerykanie, chociaż mówią wciąż o naprężonej sytuacji międzynarodowej, nie wykazują żadnego pośpiechu. Marshall wyjechał do Aten, aby — jak oświadczył — przygotować się do sprawy greckiej, która przy obecnym tempie prac nie wiadomo kiedy wejdzie na porządek dzienny, a John Foster Dulles, który w oczekiwaniu zwycięstwa Dewey'a, jest uważany za główną figurę delegacji amerykańskiej, wyjechał do Niemiec, oświadczając przed wyjazdem dziennikarzom, że sprawy stojące obecnie na porządku dziennym ONZ „mają go interesować“.

Główną przyczyną nadzwyczaj zwolnionego tempa prac ONZ w ostatnim czasie jest oczywiście bliskość wyborów prezydenckich w Ameryce. Chociaż sesja Generalnego Zgromadzenia została przeniesiona z Ameryki do Europy, aby uniknąć wpływu sytuacji wyborczej na bieg obrad, atmosfera przedwyborcza w Ameryce musiała z natury rzeczy zaciążyć na obradach paryskich. Ani Marshall, ani Dulles nie mają ochoty zaangażować się w żadną sprawę na dwa tygodnie przed wyborami i większość posunięć amerykańskich jest poddyktowana względami propagandy wyborczej.

Ale sytuacja przedwyborcza w Ameryce jest tylko jedną z przyczyn wpływających na żółwie tempo prac ONZ. Zasadniczą i nieprzemijającą przyczyną jest dążenie delegacji amerykańskiej do wykorzystania trybuny ONZ dla celów, nie mających nic wspólnego z praktycznym rozpatrzeniem stojących tam zagadnień — mianowicie, dla celów „zimnej wojny“, czyli „wojny nerwów“.

Powszechnie uważają, że jedyną sprawą, w której Anglosasi będą dążyć do praktycznej decyzji na obecnej sesji ONZ, jest sprawa palestyńska. W tej sprawie istnieje — jak mówią — tajne porozumienie między Ameryką i Anglią, które ma się ujawnić dopiero po wyborach prezydenckich. Porozumienie to widocznie opiera się na planie Bernadotte'a, który Anglię popierała w całości, a Amerykanie są gotowi przyjąć, mimo sprzeciwu państwa Izrael, ale w nieco „poprawionej“ postaci. Poza tym: — powszechnym zdaniem — po wyborach prezydenckich może nastąpić jakieś posunięcie amerykańskie w sprawie Berlina, w celu znalezienia wyjścia z tej absurdałnej sytuacji, w jakiej znalazły się mocarstwa zachodnie wskutek postawienia tej sprawy na Radzie Bezpieczeństwa.

Wbrew wrażeniu, jakie można odnieść, czytając niektóre gazety specjalizujące się w propagandzie wojennej, ta amerykańska kampania niepokoju nie odnosi pożądanego dla jej autorów skutku. Trwające już od roku nieustanne alarmy wojenne wywołały znużenie, a wielkie przemówienia delegatów anglosaskich na obecnej sesji ONZ, poparte odpowiednio spreparowanymi „antymarksistowskimi“ wystąpieniami, które miały dowiedzieć, że Związek Radziecki dąży do wojny, nie wywołały pożądanego wrażenia. Żadne, nawet najzreźnowane spreparowane cytaty, nie są w stanie ukryć faktu, że to nie Związek Radziecki chce „postawić nogę“ w Ameryce, ale przeciwnie, Ameryka dąży do przyciśnięcia narodów europejskich.

Politycy amerykańscy, obserwujący życie europejskie, ze zdziwieniem stwierdzili ostat-

nio, że mimo wciąż potęgającej się propagandy wojennej, mimo demonstracji „twardej“ polityki amerykańskiej i mnożących się prowokacji, opinia europejska jest obecnie mniej zaalarmowana groźbą wojny, niż rok temu.

Niedawno, londyński korespondent amerykańskiej gazety „New York Herald Tribune“ skarżył się na brak nastrojów wojennych wśród ludności angielskiej.

„Ludność angielska — pisał korespondent — nie rozumie, co oznacza ten cały szum wojny. Anglicy nie są gotowi walczyć o Berlin i nie rozumieją, jakie mogą być przyczyny wojny. Ogłoszenie programu uzbrojenia wywołało pewne wrażenie, ale nie zelektryzowało ludności tak, jak tego spodziewał się rząd. Mimo, że gazety codziennie piszą o wojnie, ludność uważa alarmy wojenne za niepoważne sensacje“.

Podobne nastroje panują również wśród ludności francuskiej i — jak mówią korespondenci, którzy niedawno przybyli ze Stanów Zjed-

noczonych — są charakterystyczne również dla większości opinii amerykańskiej.

Tym się tłumaczy dlaczego amerykańskie przemówienia wojownicze, mimo ich ostrości i prowokacyjnego charakteru nie robią wrażenia i że mocne i stanowcze, ale spokojne i rzeczowe wystąpienia radzieckie, demaskujące politykę amerykańską i dowodzące absurdalności twierdzeń o nieuniknionym konflikcie światowym, stanowią najpoważniejsze wydarzenia w ONZ i znajdują szeroki oddźwięk w opinii światowej.

Nastroje te są jednym z najbardziej jaskrawych przejawów niepowodzeń amerykańskiej polityki „wojny nerwów“, a żółwie tempo prac ONZ, które — zdaniem niektórych polityków amerykańskich — miały dyskredytować w oczach opinii światowej Organizację Narodów Zjednoczonych, przyczyniły się tylko do dyskredytacji amerykańskiej polityki międzynarodowej.

J. Majski

Ceny na ziemniaki

WARSZAWA (PAP). — Biuro Cen Ministerstwa Przemysłu i Handlu zatwierdziło ceny na ziemniaki. W ostatnim okresie, podczas opóźnionego w tym roku kopania ziemniaków, wobec nieuregulowanej podaży — ceny maksymalne nie obowiązywały. Obecnie cena detaliczna w sklepach prywatnych wynosi 9 zł za 1 kg, w spółdzielniach zaś, prowadzących sprzedaż ziemniaków interwencyjnych 8,50 zł.

W sprzedaży większych ilości, prowadzonej przez Spółdzielnię Powszechną i rejonowe placówki PCH, obowiązuje cena 760 zł za 100 kg, przy nabyciu od 50 do 1.000 kg, przy sprzedaży natomiast w ilościach powyżej 1 tony bezpośrednio z wagonu — cena ustalona została na 720 zł za 100 kg ziemniaków.

Śmierć Brauchitscha

BERLIN PAP. — Były dowódca naczelny wojsk hitlerowskich von Brauchitsch zmarł 19 października w brytyjskim szpitalu wojskowym w Hamburgu. Brauchitsch wraz z byłymi marszałkami Rundstedtem i Mannsteinem miał wkrótce stanąć przed trybunałem wojennym i odpowiadać za zbrodnie popełnione w czasie wojny.

Ogólnokrajowa narada aktywu gospodarczego PPR

dokonuje przeglądu działalności Centr. Zarządu Przemysłu Papierniczego

Wczoraj, w sali RKS TUR (Helenów) rozpoczęła swe obrady ogólnokrajowa narada aktywu gospodarczego PPR przemysłu papierniczego. Na naradę zjechało się około 400 przedstawicieli fabryk papierniczych z całej Polski. Poza tym udział w niej wzięli: wiceminister przemysłu tow. Golański, przedstawiciel KC PPR, tow. Blinowski, przewodniczący Zarządu Głównego Przemysłu Chemicznego, — tow. Drózd, tow. dyr. Wang, tow. dyr. Gede i dyrektor CZPP tow. Kotarba. Celem konferencji było omówienie osiągnięć i braków przemysłu papierniczego w świetle uchwał sierpniowego plenum KC PPR.

Naradę otworzył kierownik Wydziału Ekonomicznego Łódzkiego Komitetu PPR tow. Zebrowski. Dyrektor naczelny CZPP, tow. Kotarba wygłosił następnie referat, w którym podał krytykę rozwój przemysłu papierniczego i samokrytycznie ocenił działalność władz CZPP. W swym referacie tow. Kotarba podkreślił, że w przemyśle papierniczym można, mimo poważnej czystki, i dziś jeszcze zanotować objawy wszystkich czterech chorób trawiących nasz przemysł, a wymienionych przez tow. ministra Hilarego Minca — i to w silniejszym stopniu niż w innych gałęziach przemysłu. Przyczyną tego, jak stwierdził tow. Kotar-

ba, było silne powiązanie byłego kierownictwa CZPP z elementami kapitalistycznymi, co spowodowało skompromitowanie aparatu administracyjnego. Najbardziej występowało to przy dystrybucji papieru, a znajdowało swój wyraz i w niedocenianiu akcji upaństwowienia fabryk papierniczych — szczególnie przetwórczych, powodowało przeciekanie maszyn z Ziemi Odzyskanych do rąk prywatnych przed sięgnięciem przez bezplanową pracę Biura Budowy i brak powiązania z masami robotniczymi.

Stare kierownictwo nie dopuszczało do głosu robotników — wynalazców, nie dopuszczało do krytyki swej działalności, hamowało rozwój współzawodnictwa pracy.

Przewodniczący Zarządu Głównego Związku Chemicznego, tow. Drózd poddał krytyce działalność zarówno Zarządu Głównego, jak i poszczególnych ogniw Związku — do Rad Zakładowych włącznie. Mówca wykazał, że organizacja związkowa nie wywiązała się ze swych zadań. Jedną z najbardziej zasadniczych przyczyn tego było zbiurokratyzowanie aparatu związkowego, jego oderwanie się od życia mas członkowskich, co wyrażało się w niedostatecznej trosce o poprawę bytu robotników i pracowników umysłowych, niedostatecznej opiece nad robotnikami i w braku pomocy ze strony Związku przy wysuwaniu robotników na stanowiska kierownicze.

Po referatach wywiązała się ożywiona dyskusja, w której wzięło udział ponad siedemdziesięciu mówców. Szczególnie żywą reakcję zebranych wywołało przemówienie tow. Kalkietka, który ocenił krytykę tow. Kotarby jako niedostateczną, gdyż polityka byłego dyrektora Kraula nosiła charakter sabotażu nie tylko gospodarczego, ale i politycznego.

Również silne wrażenie wywarło na słuchaczach przemówienie dyrektora Departamentu Kontroli Ministerstwa Przemysłu, tow. Gede, który stwierdził, że w przemyśle papierniczym, nawet po odejściu Kraula, Słowińskiego, Axentowicza i spółki, na wielu szczeblach administracyjnych pozostali jeszcze ludzie silnie związani z podziemiem gospodarczym. Świadczy o tym wielka ilość spraw sądowych wszczętych przeciwko pracownikom przemysłu papierniczego.

Poszczególni delegaci omawiali bolączki terenowe, wykazując niedociągnięcia, a często złą wolę zarówno czynników administracyjnych, jak i społecznych.

Filmowcy bułgarscy w Łodzi

nawiązują ścisły kontakt z filmowcami polskimi. „Ostatni etap“ wzbudził zachwyt gości bułgarskich

Od kilku dni bawi w Polsce wycieczka przedstawicieli rządu i świata gospodarczego i kulturalnego Bułgarii. Wycieczka, na czele której stoi minister Kultury i Informacji Bułgarii Czerwenkow, zwiedziła Warszawę, Kraków, Katowice, Wrocław i Wystawę Ziemi Odzyskanych. W wycieczce brał również udział przedstawiciel „Kinematografii Bułgarskiej“ tow. dyr. Angelow, który w dniu wczorajszym przybył do Łodzi, celem zapoznania się z pracą polskiego przemysłu filmowego.

Na konferencji prasowej, jaka odbyła się wczoraj w atelier „Filmu Polskiego“ tow. Angelow podzielił się swoimi wrażeniami z pobytu w Polsce i poinformował o wielkim zainteresowaniu filmowców bułgarskich filmami polskimi.

Dotychczas w Bułgarii były wyświetlane tylko polskie filmy krótkometrażowe: „Sułta Warszawa“, „Powódź“ i „Recital Chopinowski“. Już z tych filmów przekonaliśmy się, że polska technika filmowa stoi na wysokim poziomie i że możemy się od polskich filmowców dużo nauczyć. Kiedy jednak ujrzelismy w Sofii na zamkniętym pokazie „Ostatni Etap“, wywarł on na nas tak ogromne wrażenie, że postanowiliśmy za wszelką cenę nawiązać stały kontakt z „Filmem Polskim“.

W ubiegły poniedziałek dyrektor naczelny „Filmu Polskiego“ i ambasador Bułgarii w Warszawie Tagarow podpisali umowę, na

mocy której Bułgaria w okresie najbliższego 3-letcia zakupować będzie wszystkie długometrażowe filmy polskie. Odpowiednia umowa o wymianie kroniki filmowej została w swoim czasie podpisana w Sofii.

Powracając do wrażenia, jakie wywarł „Ostatni etap“ tow. Angelow oświadczył:

— Słyszeliśmy o Oświęcimiu, o bestialstwach niemieckich, ale film oszołomił nas. Spośród filmów, jakie sprowadzamy z zagranicy — po filmach radzieckich — najbardziej odpowiadają nam filmy polskie, tak potrzebne nam filmy o tematyce społecznej. Z informacji udzielonych przez tow. Angelowa na temat bułgarskiej produkcji filmowej dowiedzieliśmy się, że 2 bułgarskie filmy krótkometrażowe — „Ludzie wśród obłoków“ i „Wesele“ zostały nagrodzone na festiwalu w Wenecji. Obecnie istnieje w Bułgarii 300 kinoteatrów — 100 w miastach i 200 na wsi. Ale potrzeba nowych kin, zwłaszcza na wsi, jest bardzo duża. Toteż plan 5-letni przewiduje stworzenie do r. 1953 100 nowych kin w miejscowościach wiejskich.

Bułgaria dopiero przystępuje do stworzenia własnej bazy technicznej dla swojej kinematografii.

Wielką pomoc pod tym względem okazuje kinematografia radziecka. Filmowcy bułgarscy i narod bułgarski mają nadzieję, że pomoc okażą im również bratnie państwa ludowe — Czechosłowacja i Polska.

Jerzy Korwin

Zabójstwo Waldemara Glücka

— Pan jest dzieckiem, drogi inżynierze. Rozmawialiśmy dotychczas o przyjacielsku, bo są pewne powiązania z panami, jak z Walewskim poprzez syna Naci i Ryszarda, bo to ich syn, z panem, bo chciałem dobić targu w sprawie planów tego nowego karabinu. Dalszych granic przekraczać mi nie wolno. Tu może się polać również krew, zapewniam z całą odpowiedzialnością za te słowa, krew! — powtórzył z naciskiem. Od innych budynków jest daleko, — mówił spokojnie Darre — a rewolwery strzelają cicho. Nie zaniechałem niczego. Nie tylko bowiem wyjeżdżam z Polski, ale kończę swą służbę, którą pełnię już trzydzieści lat bezmała. Mam przed sobą możliwości nowego życia, nie zmaruję ich przez jakiegokolwiek niedopatrzenie.

Gdy to mówił, z hallu dobiegły odgłosy drobnych kroków Naci i za chwilę rozległo się jej delikatne pukanie do drzwi. Darre stał zakłopotany nie wiedząc, co w powstaje dość niespodziewanie przez gwałtowność Szymczyka sytuacji, począc. Nacia była widocznie tym milczeniem konsula zaniepokojona. bo sama pchnęła drzwi dość

gwałtownie i wpadła do pokoju szybko ogarniając spojrzeniem wszystkich zebranych.

— Co tu się dzieje?

Darre dał znak i Charles Duchamp oraz dwaj potężni aniołowie stróża z rewolwerami w dłoniach usunęli się do westibulu.

— Mielismy małą kłótnię nie więcej. — Zapewnił Darre.

Tadeusz Szymczyk usunął się w róg pokoju i zaczął patrzeć przez okno w ogród. Istotnie willa leżała trochę na uboczu zdaleka od innych domów i ukryta była przed ludzkim okiem wieńcem gęsto sadzonych drzew.

Walewski natomiast na widok Naci wstał i podbiegł do niej, aby się przywitać. Udała, że go zaledwie spostrzegła.

— Jak podobają ci się twój syn? — Zapytał konsul, który wtrącił się rozmyślnie tym zapytaniem w powitanie Naci i Walewskiego. Odwróciła się od pana Macieja ku niemu promiennie i szczęśliwa, gruntnie przez widzenie syna przemieniona. Walewski patrzył na nią zdumiony, bo w twarzy Naci zamiast spodziewanej nienawiści do konsula, ujrzał jej pogodny u-

śmiech.

— Piotruś jest naprawdę wspaniały i dobrze mówi po polsku! — Stwierdziła z zadowoleniem — Wiedział, że jestem jego matką, jak zdołał tego dokonać?

— Nie tailem przed nim nigdy, że ma matkę. Był bardzo starannie wychowywany i czekał już od roku na to dzisiejsze spotkanie.

— Przynajmniej za to jedno będę ci wdzięczna.

— Może okazać się łatwo, że będziesz miała i inne powody do wdzięczności. — Po wiedział znacząco konsul.

Walewski chciał z Naci nawiązać bardziej bliską rozmowę, ale nie wiedział, jak zacząć. Przyczepił się więc do tematu o Piotrusiu.

— Czy mógłbym go zobaczyć?

Nacia miała odpowiedź spojrzała pytająco na Darrego. Ten przycisnął tylko guzik dzwonka i do wchodzącego lokaja powiedział po francusku, aby sprowadził do gabinetu wychowawczynię z Piotrusiem.

Tadeusz słyszał to polecenie, ale w dalszym ciągu trwał niezmownie w oknie i dopiero, gdy usłyszał miły głosik dziecka, odwrócił się nie mogąc zapanować nad ciekawością.

Piotruś był dobrze odchowany czterolatnim chłopcem, wybitnie podobnym do matki. Od razu podbiegł do konsula, którego znał widocznie najlepiej, ale Nacia po-

prowadziła go do Walewskiego i rzekła:

— Przywitaj się z dziadkiem.

— Dzieńdobry, dziadziu! — Powiedział wtedy na polecenie matki.

Pan Maciej na dźwięk jego głosu, a zwłaszcza na treść słów zareagował głębokim wzruszeniem. Może był to głos przebaczenia, przynajmniej dla niego, bo uchwycił rączkę dziecka kurczowo, a później delikatnie przesunął ją sobie po twarzy. Przykląkł i z tej pozycji zapytał:

— Kiedy wyjeżdżacie?

— Za dwa dni.

— To będę się z Tobą widział jeszcze, Naci, prawda?

Znow zamiast odpowiedzi pytająco spojrzała na Darrego.

— Z inżynierem Szymczykiem zostanie pan tu przez pewien jeszcze czas, raczej sam.

— Jakto? — zawołał na to oświadczenie Tadeusz — chce pan nas uwięzić?

— Tak. Nie mogę ryzykować zbyt przykrych niespodzianek, to chyba jasne.

Dopiero teraz oczy inżyniera Szymczyka spotkały się z oczami Naci. Pod jego uragijnym spojrzeniem opuściła powieki ku podłodze i zarumieniła się bardzo wyraźnie, ale po chwili podeszła zdecydowanie kilka kroków w stronę chłopca i stanęła jak przed południem u niego w mieszkaniu twarzą w twarz tak blisko, że czuł jej pośpieszny i gorący oddech. (D. c. n.)

Temat dnia

Kończymy siewy

W całej Polsce siew jesienny jest już na ukończeniu. Województwa północno-zachodnie i centralne kraju zakończyły już siew żyta, którego uprawa objęła na tych terenach obszar 2 milionów 385 tysięcy hektarów. Te województwa, które akcję siewną przeprowadzają zwykle nieco później — wykonały ją już w 80 procentach. W dalszym ciągu trwają siewy pszenicy. Dotychczas zasiano 70 procent powierzchni pól przeznaczonych na ten cel w roku bieżącym.

Obszar zasiewów w roku bieżącym obejmuje 5 milionów 959 tysięcy hektarów, co stanowi o 266 tysięcy hektarów więcej, aniżeli w roku ubiegłym. Jest to dowodem olbrzymiego wysiłku pracującego chłopca i wydatnej pomocy, jakiej rząd Polski Ludowej udzielił rolnictwu w tym roku. Pomoc ze strony państwa jest ogromna. Na nawozy sztuczne, środki nasienne, orkę i ziarno siewne przeznaczono w pierwszym rzędzie dla chłopów mało- i średniorolnych, państwo wydatkowało 1 miliard 450 milionów złotych, co stanowi cyfrę dwukrotnie wyższą, aniżeli w roku poprzednim. Wiosną otrzymała również 30 tysięcy ton zbóż wysokogatunkowych wyprodukowanych w Państwowych Zakładach Hodowli Roślin i w majątkach Państwowych Nieruchomości Ziemiach.

Przebieg plonów zbóż zebranych w tym roku wynoszą 12,7 kwintali z hektara. Takich pięknych wyników nie mieliśmy w ciągu ostatnich 50 lat.

Zwiększenie w roku bieżącym powierzchni zasiewów, wzrost wydajności pracy chłopca, zwiększenie pomocy ze strony państwa pozwoli nam na osiągnięcie w przyszłości jeszcze lepszych wyników, pozwoli na zebranie jeszcze większych plonów.

Chłop spełnił swój obowiązek obywatelski. Zasiał on swoje pole i pracuje nadal, bo rozumie dobrze na czym polega jego obowiązek, gdzie leży jego interes. Chłop polski z pełnym zaufaniem odnosi się do zarządzeń i zamierzeń państwa, bo jest on oddany sprawie Polski Ludowej i chce współuczestniczyć w dalszym rozwoju wsi polskiej. E. T.

Jak należy przeprowadzić wybory do ZSCh.

Mało- i średniorolni muszą wziąć w swoje ręce kierownictwo Związku

W związku z mylnym niekiedy interpretowaniem (tłumaczeniem) statutu Związku Samopomocy Chłopskiej, zwłaszcza w punktach, które dotyczą aktualnych obecnie wyborów do zarządów gromadzkich, gminnych i powiatowych, podajemy dokładne przepisy odnośnie wyborów, zjazdów i t. p.

Najniższą komórką w Związku Samopomocy Chłopskiej jest koło gromadzkie. Władząmi koła gromadzkiego są: Walne zebranie członków koła, Zarząd koła i Komisja rewizyjna. Walne zebranie koła odbywa się w zasadzie raz do roku. Na zebraniu tym przyjmuje się sprawozdanie i wnioski zarządu oraz Komisji rewizyjnej. Zebranie udziela lub odmawia poparcia dotychczasowemu zarządowi. Poza tym za-

twierdza roczny plan pracy, wybiera zarząd koła i komisję rewizyjną, oraz sąd związkowy.

Zarząd gromadzki składa się z 5-ciu osób i dwóch zastępców. Komisja Rewizyjna liczy 3 osoby i dwóch zastępców. Sąd związkowy składa się z 5-ciu członków i orzeka w składzie trzysobowym. Ważne jest również i to, że na rocznym walnym zebraniu koła gromadzkiego wybiera się delegatów na zjazd

gminny — po jednym na każdych dziesięciu członków koła. W wypadku jeżeli rozpoczyna się nowy dziesięć członków i przekracza liczbę 5-ciu wybiera się dodatkowego delegata.

Walny Zjazd gminny wybiera zarząd, gminną komisję rewizyjną, gminny sąd związkowy i poza tym dziesięć delegatów na zjazd powiatowy, trzech delegatów na zjazd wojewódzki oraz jednego delegata na zjazd krajowy. W wypadku, gdy w terenie brak odpowiednich ludzi ten sam członek związku może być delegowany jako delegat na zjazd powiatowy, wojewódzki ewentualnie krajowy.

Delegaci z terenów gminnych zbierają się w powiecie na zjazd powiatowy, na którym wybiera się zarząd (składający się z 7-miu członków i 2-ch zastępców), powiatową Komisję Rewizyjną i Powiatowy Sąd Związkowy. Poza tym zjazd powiatowy wybiera dwóch delegatów na zjazd wojewódzki i jednego delegata na zjazd krajowy.

Na walnym zjeździe powiatowym ustępujący zarząd jak również Komisja Rewizyjna składa sprawozdanie ze swej działalności oraz wysuwa projekt odnośnie dalszej pracy.

Walny Zjazd może sprawozdania i projekty te przyjąć lub odrzucić. Warto zauważyć, że na walnym zjeździe powiatowym obecny jest delegat zarządu wojewódzkiego z prawem głosu stanowczego (decydującego).

W akcji wyborczej w gromadach jak i gminach czy powiatach delegaci powinni szczególnie uwagę zwrócić na działalność dotychczasową zarządów, biorąc pod uwagę, czy rzeczywiście praca ta szła w kierunku pomocy mało- i średniorolnemu chłopu.

Również baczna uwagę zwrócić należy na kandydatów do władz ZSCh. Na ich uczciwość oraz na ich polityczne nastawienie. Ale w pierwszym rzędzie trzeba uważać, by do zarządów gromadzkich, gminnych czy powiatowych nie weszli bogacze, którzy na tych stanowiskach działając mogą na szkodę mało- i średniorolnego gospodarza.

Dobrze sobie radzą gosposie

we wsi Ruda Białaczewska w powiecie koneckim

Koło Gospodyń Wiejskich w Rudzie Białaczewskiej zawiązało się w maju br. i przejawia ożywioną działalność. Liczy ono obecnie 80 członkin.

W czasie żniw gosposie zorganizowały dziecięcą dla 40 dzieci, które znalazły tam opiekę w okresie najpilniejszych prac polowych tzn. w lipcu i sierpniu.

W lipcu koło zorganizowało kurs kroju i szycia, który trwał 3 miesiące. Ukończyły go 24 osoby. Na zakończenie kursu zorganizowano wystawę prac kursantek i zabawę.

„Obecnie zorganizowany jest następny kurs — informuje nas ob. Franaszczykowska, która jest jedną z najaktywniejszych członkin koła — przyjmujemy i dziewczęta z sąsiednich wiosek, które chętnie się zapisują”

Latem tego roku za pośrednictwem koła sprowadzono sporą ilość kur zarodowych zielono-nózek.

Pważną przeszkodą w pracy jest brak świetlicy.

W przyszłym roku planuje się założenie przydomowych ogródków warzywnych przy wszystkich zagrodach. Gosposie z Białaczewa zorganizowały obecnie koło w Borowcu, sąsiedniej wsi.

Szkoda jednak, że gospodarze w Białaczewie nie przejawiają żywszej działalności. Jest szereg spraw w wsi, które jak to się mówi, czekają na męską rękę. Ot na przykład nie ma Straży Pożarnej, a najbliższa znajduje się w odległości 3 km, w Gowarczowie, a i ta straż nie posiada auta. Poza tym do wsi można by doprowadzić energię elektryczną, bowiem linia wysokiego napięcia przebiega zaledwie o 2 km. od wsi.

Może ta notatka wpłynie na was, obywatele z Białaczewa, jeśli już przykład waszych żon nie pomaga, Co?

Czytelniczka „Głosu Chłopskiego”

Jak to kombinatoryzy dochodzą do majątków

Głos Chłopski wielokrotnie zwał dość rozpowszechnione zdanie, że bogactwo zdobywają bogacze tylko uczciwą, wytężoną pracą. Wiadomo bowiem jest, że wzbogacają się oni tylko przez nieuczciwe kombinacje, oszustwa i przede wszystkim wyzysk swoich sąsiadów. Nie zaszkodzi jednak podać jeszcze jeden przykład jak to wygląda w życiu sprawa bogacenia się kombinatorów i wyzyskiwaczy.

Ob. Antoni Grzybowski wydzierżawił resztówkę znajdującą się w posiadaniu Gminnej Spółdzielni Samopomocy Chłopskiej na Dębowej Górze, gmina Zalesie pow. skierniewicki. Nie będziemy w tym wypadku podkreślać faktu, że resztówka nie wolno dzierżawić, ani tego, że jeżeli już nie ma innego wyjścia to należy wydzierżawić ją bezrolnemu, albo matorolnemu, a ob. Grzybowski posiada swoje gospodarstwo. Zajmiemy się natomiast praktykami

ob. Grzybowskiego na resztówce i kombinacjami jakimi on zdobywa sobie majątek.

Za dzierżawę płaci niewiele (widocznie w Spółdzielni ma jakieś kumotry) płaci bowiem tylko 9 mtr. żyta, a resztówka ma 12 hektarów. W tym roku gdy przyszedł czas młócki, wpadł na pomysł, by od każdego działkowicza mieszkającego w zabudowaniach resztówki brać po 5 kg żyta od hektara za „zezwolenie” na złożenie do stodoły zmłóconego ziarna. Tych działkowiczów jest 19-tu, a każdy ma po 5 hektarów więc zarobek pan Grzybowski miał niezły.

To nie wszystko — nieszczerście chciało, że kilka kur działkowiczów weszło w szkoda panu Grzybowskiemu. Kury (zapewne także i kury pana Grzybowskiego) jak wiadomo nie uznają granic. Pójdą to tu, to tam i mogą zrobić szkodę. Ale ob. Grzybowski chełwi na zarobek zamiast kury przepędzić zaskarżył działkowiczów do sta-

rosty. Sąd Starościński orzekł ni mniej ni więcej tylko, że działkowicze muszą zapłacić na rzecz poszkodowanego po 1.000 zł i ćwierć metra żyta. Razem to uczyniło 19 tys. zł. i 8,25 metra żyta. Wyrok wydał były wicestarosta ob. Plaskota, który obecnie za inne swoje kombinacje został pozbawiony swojego stanowiska.

Jak widzimy niebardzo uczciwe sposoby bogacenia się wybrał ob. Grzybowski. Podobnymi sposobami do majątków dochodzą inni kombinatoryzy. Majątki te zawsze powstają z krzywdy mało i średniorolnych sąsiadów bogacza. Biedni i średni gospodarze przejrzyli na oczy i zrozumieli jakimi to sztuczkami i chwytami posługują się wyzyskiwacze. Kombinatoryzy wyzyskiwacze będą coraz to bardziej oddzieleni od reszty społeczeństwa wiejskiego, a wyzysk będzie coraz bardziej utrudniony i niemożliwy.

Fabryki mleka, masła i mięsa

Poważne miejsce w dostarczaniu żywności dla ludności Związku Radzieckiego zajmują sowchozy (majątki państwowe), wielkie fabryki produkujące zboże, mięso i tłuszcz.

Liczba hodowlanych sowchozów w Związku Radzieckim przed wybuchem drugiej wojny światowej sięgała około 2 tysięcy.

Są one wyposażone w najnowocześniejsze urządzenia techniczne i metody pracy stosowane tam są na podstawie doświadczeń radzieckich naukowców.

Na zdjęciu widzimy piękne okazy bydła sowchozu Leśna Polana w okręgu moskiewskim.

Zetempowcy w Mystkowicach budują Dom Ludowy

Po chwilowym zastoju, w związku z pracami organizacyjnymi związanymi z połączeniem się organizacji młodzieżowych, można zaobserwować znaczne ożywienie w pracy kół wiejskich ZMP.

I tak na przykład koło ZMP w Mystkowicach pow. łowickiego przystąpiło do budowy Domu Ludowego. Do obecnej chwili wzniesiono już fundamenty i przygotowano cegły do dalszych prac na wiosnę.

Również poważnymi osiągnięciami pochwycić się może koło w Goleńsku gm. Jezioro, które zorganizowało sekcję artystyczną oraz kółko dokształcające w zakresie szkoły powszechnej. Za sprawą koła ZMP postawiono również w Goleńsku barak, który służy jako Dom Ludowy.

Wyniki pracy szarwarkowej

Pod technicznym nadzorem służby wodno-melioracyjnej, podległej Ministerstwu Rolnictwa i Reform Rolnych, na terenie całego kraju, w ramach dobrowolnego szarwarku gospodarze przeprowadzili w pierwszym półroczu br. 521.337 dni szarwarkowych, przy budowie, oczyszczaniu i konserwacji rzek, rowów osuszających, wałów ochronnych, zasypywaniu rowów przeciwofodowych itp.

Ogółem wartość wykonanych robót, w ramach prac szarwarkowych, wynosi 146.610.820 zł.

Liceum w Zduńskiej Dąbrowie kształci młodzież wiejską

Liceum w Zduńskiej Dąbrowie powstało w 1945 r. Inicjatorami założenia tego ośrodka oświaty byli mieszkańcy gminy Baków, oraz zespół nauczycieli, którzy w czasie okupacji prowadzili w tych okolicach tajne nauczanie.

Tuż po wyzwoleniu sprowadzono dwa baraki znajdujące się niedaleko z tak zwanym Zellamtów i postawiono w Zduńskiej Dąbrowie. Z kredytów państwowych i ze składek pokryto konieczne wydatki.

Obecnie w Liceum kształci się 230 dzieci chłopskich i robotniczych.

Na uwagę zasługuje fakt budowy bursy dla młodzieży, która zmuszona jest odbywać dalekie podróże do szkoły. Państwo przydzieliło na ten cel 4 mil. zł.

Szkola żyje od kilku dni przygotowania mi do akademii z okazji miesiąca pogłębiania przyjaźni polsko-radzieckiej. Ilustrowana gazetka ścienna obrazuje osiągnięcia Związku Radzieckiego i przygotowuje się bogaty program artystycznej akademii.

Drzewka owocowe można zamawiać w Łowiczu

Obecnie na terenie powiatu łowickiego trwa akcja sadzenia drzewek owocowych. Drzewka są dostarczane rolnikom ze szkółek, znajdujących się na terenie powiatu.

Jak informuje Powiatowy Zarząd ZSCh w Łowiczu, inne powiaty, które nie są samowystarczalne pod tym względem mogą się zwrócić do Powiatowego Zarządu Związku Samopomocy Chłopskiej w Łowiczu z zamówieniami.

Odpowiedzi Redakcji

Ob. TADEUSZ WIECIERZ-BURZENIN
Sprawę Waszą załatwiliśmy. List Wasz wysłaliśmy na adres Spółdzielni „Las” Warszawa ul. Asfaltowa 9.

Mamy nadzieję, że będziecie też i o nas pamiętać i napiszecie korespondencję o życiu Burzenina. Wszystkie lokalne tematy nas interesują. Za każdą wydrukowaną korespondencję redakcja płaci honorarium, które przesyła pocztą.

Rośnie potęga gospodarcza Związku Radzieckiego

Olbrzymie sukcesy w dziedzinie odbudowy i rozwoju produkcji

Nowa elektrownia wielkich zakładów metalurgicznych „Zaporż-Stal”.

W tych dniach prasa radziecka opublikowała komunikat Centralnego Zarządu Statystycznego przy Radzie Ministrów ZSRR o wynikach wykonania państwowego planu odbudowy i rozwoju gospodarki narodowej ZSRR za trzeci kwartał 1948 roku. Komunikat ten zasługuje na szczególną uwagę, gdyż każda cyfra w nim zawarta świadczy o olbrzymich sukcesach Związku Radzieckiego w dziedzinie odbudowy i rozwoju swojej gospodarki narodowej.

Rozwój przemysłu radzieckiego

W ciągu dziewięciu miesięcy 1948 roku produkcja przemysłu radzieckiego przekroczyła przeciętny poziom przedwojenny za tenże okres — o 14 procent, w tej liczbie we wrześniu osiągnęła poziom o 26 procent wyższy aniżeli przed wojną.

Wszyscy pamiętają gigantyczne zniszczenia, dokonane przez hitlerowców na terenach okupowanych ZSRR. Wartość zniszczonych obiektów oceniana jest skromnie na 730 miliardów rubli. Jeśli po takich zniszczeniach Związek Radziecki potrafił po trzech latach pracy odbudować rany zadane gospodarce radzieckiej i dać produkcję znacznie wyższą od przedwojennej to jest to świadectwem tego ogromnego entuzjazmu, jaki przejawiają narody Związku Radzieckiego przy urzeczywistnianiu Stalinowskiego planu pięcioletniego odbudowy i rozwoju gospodarki narodowej ZSRR.

Nie można tu nie zaznaczyć faktu, że niektóre gałęzie przemysłu szczególnie ważne z punktu widzenia ogólnego rozwoju gospodarki narodowej wzrosły w tempie nieznanym w dziejach gospodarczych świata. Tak na przykład produkcja urządzeń hutniczych wzrosła więcej niż dwukrotnie w ciągu jednego roku, produkcja traktorów wzrosła w roku bieżącym w porównaniu z rokiem ubiegłym o 194 procent, produkcja kombajnów (złożonych maszyn rolniczych żniwiarek i młocarek jednocześnie) wzrosła o 441 procent, produkcja maszyn rolniczych wzrosła o 209 procent, produkcja samochodów osobowych o 192 procent, produkcja krosien o 208 procent, produkcja młocarek o 220 procent, produkcja pługów traktorowych o 211 procent, produkcja wagonów o 167 procent. Nie daleko w tyle za wspomnianymi pozostaje wzrost produkcji innych gałęzi przemysłu radzieckiego.

Rolnictwo radzieckie kroczy naprzód

Najpoważniejszym sukcesem rolnictwa radzieckiego w 1948 roku jest fakt rozszerzenia powierzchni uprawnej roli o 13,3 milionów hektarów. Nie bacząc na niezbyt sprzyjające warunki atmosferyczne roku bieżącego na ziemiach nadwołżańskich zbior

ry zbóż w roku 1948 osiągnęły już poziom przedwojenny 1940 roku a wydajność zbóż z hektara przekroczyła poziom przedwojenny. W ciągu roku pogłowię bydła rogatego wzrosło o 22 procent, pogłowię świń o 71 procent, koni o 11 procent.

Te poważne sukcesy tak zniszczonego przez wojnę rolnictwa radzieckiego możliwe były tylko dzięki ogromnej pomocy rządu radzieckiego dla chłopów radzieckich. Możliwe były dzięki temu, że przemysł ra-

dziecki dostarczył wsi wielu dziesiątków tysięcy traktorów, kombajnów oraz olbrzymią ilość innych nowoczesnych maszyn rolniczych a także wiele milionów ton nawozów sztucznych. O pomocy okazanej chłopom radzieckim świadczyć może fakt, że tylko w ciągu dziewięciu miesięcy bieżącego roku Związek Radziecki odbudował 175 tysięcy domów mieszkalnych w miejscowościach wiejskich dotkniętych zniszczeniami przez okupantów hitlerowskich.

Rozwój transportu radzieckiego

W takim olbrzymim kraju jak Związek Radziecki nie dość jest wytworzyć taką lub inną ilość towarów przemysłowych i produktów rolniczych. Trzeba je przewieźć do miejsc gdzie są potrzebne, nieraz za tysią-

ce kilometrów. Kolejnictwo radzieckie oraz transport rzeczny i morski zdał pod tym względem egzamin. Państwowe plany przewozów kolejowych, rzecznych i morskich zostały wykonane ze znaczną nadwyżką.

Wzmoczone inwestycje - zapowiedź dalszego rozwoju gospodarczego ZSRR

Związek Radziecki myśli nie tylko o dniu dzisiejszym. Dlatego też rok rocznie dokonuje inwestycji zarówno w przemyśle i transporcie jak i w innych dziedzinach gospodarki narodowej. Dzień w dzień w rozmaitych zakątkach Związku Radzieckiego powstają nowe fabryki, kopalnie, huty, fabryki konserw i artykułów spożywczych itd. Zgodnie z planem co dzień uruchamiane są trzy nowe zakłady przemysłowe. Trzeba

stwierdzić, że plany te nie tylko są wykonywane, ale i przekraczane i to bardzo poważnie. Tak na przykład plan budownictwa nowych kopalń węgla przekroczony został w tym roku o 27 procent, plan budowy przedsiębiorstw hutniczych o 26 procent, plan budowy fabryk maszyn o 11 procent, plan budowy fabryk włókienniczych, obuwia, przetwórci spożywczych o 30 procent itd.

Rośnie dobrobyt ludzi pracy

Olbrzymi wzrost produkcji przemysłowej i rolniczej służy w Związku Radzieckim jednej sprawie — POPRAWIE DOBROBYTU LUDZI PRACY. Wzrost spożycia najrozmaitszych artykułów jest zadziwiający. A więc na przykład spożycie cukru wzrosło w roku bieżącym w porównaniu z rokiem ubiegłym o 92 procent, spożycie wyrobów cukierni-

czych o 41 procent, spożycie tkanin bawełnianych wzrosło o 55 procent, tkanin wełnianych o 41 procent, tkanin jedwabnych 24 procent, obuwia skózanego o 28 procent, obuwia gumowego dwukrotnie, przetworów rybnych o 20 procent, chleba o 56 procent. W ciągu ostatnich trzech miesięcy ceny artykułów spożywczych na rynkach spadły przeciętnie od 13 do 24 procent.

Kraj, który nie zna bezrobocia

Nie bacząc na stosowanie masowe coraz bardziej nowoczesnych maszyn, na wzrost wydajności pracy robotników radzieckich, którzy w walce o wysoką wydajność pracy dopatrują się i słusznie jedynie drogi do obfitości wszelkich produktów, jedynej drogi do dobrobytu — nikomu w Związku

Radzieckim nie zagraża bezrobocie. Najlepszym tego świadectwem może być fakt, że liczba zatrudnionych robotników i pracowników przemysłu państwowego wzrosła w ciągu jednego roku o 2.400 tysięcy ludzi. Wzrosły jednocześnie i zarobki robotników przeciętnie o 9 procent w porównaniu z ro-

Interpelacje naszych Czytelników

Młodzież w kinie powinna mieć opiekę

Towarzyszu Redaktorze!

Wiele razy poruszano na łamach Waszego pisma konieczność przeznaczenia jednego z kin łódzkich dla dzieci i młodzieży. Toteż z prawdziwym uznaniem powitałem słuźną inicjatywę „Filmu Polskiego”, który postanowił w kinie „Hel” wyświetlać filmy specjalnie dla dzieci i młodzieży szkolnej, zapewniając jej w ten sposób filmy o odpowiedniej treści.

Myśl dobra i słuszna, ale realizacja niuleudna, może nie z winy „Filmu Polskiego”. Wystarczy wejść do poczekalni kina i obserwować, jak młodzież i dzieci wchodzi na widownię, jak zachowują się podczas seansu, aby się przekonać, że dzieci zachowują się wyjątkowo niesfornie i hałaśliwie. Utrudniają w ten sposób oglądanie nie tylko innym, ale i sobie. Dzieci są zupełnie bez opieki i nikt na ich zachowanie nie reaguje, bo nikt nie jest

w kinie do tego powołany. Taki stan rzeczy nie wpływa dodatnio na młodzież.

Uważam, że tą sprawą powinny zająć się władze szkolne, bowiem kulturalne zachowanie się młodzieży w miejscach publicznych powinno być szczerze obchodzone. Zdaje sobie sprawę z tego, że często rodzice czy opiekunowie nie mogą razem z dziećmi iść do kina. Dlatego też należałoby organizować szkolne seanse, w czasie których młodzież znajdowałaby się w kinie pod opieką wychowawcy. Powinno nad tą sprawą zastanowić się Kuratorium.

Przy okazji warto wspomnieć, że w kinie pańuje niemożliwy brud, który wespół z niechlujnym wyglądem poczekalni tworzy swoisty i mało połączny obraz. W żadnym wypadku — ani pod względem estetycznym, ani higienicznym nie wpływa to dodatnio na młodzież.

H. G.

PZPB Nr 17 bez żłobka

Dla kogo są pałace?

PZPB Nr 17 nie mają żłobka. Niby nic wyjątkowego, gdyż niestety, jest jeszcze więcej takich fabryk, ale w tym rzecz, że zakła-

dy te powinny mieć żłobek, gdyż posiadają lokal, doskonale nadający się do tego celu. Przemysłowcy łódzcy lubili z okien swych

pałaców patrzeć na jarzące się światłem okna ich fabryk, lubili obserwować uwijające się wśród maszyn cienie robotników. Stolarow nie był wyjątkiem i dlatego na posesji fabrycznej mieści się pałacyk. W Polsce Ludowej nie ma fabrykantów, a pałace objeli w posiadanie ci, którzy najwięcej do nich mają prawa, gdyż po wstąpiu one z ich potu i ław — robotnicy i ich dzieci. W pałacach więc powstały świetlice, Domy Kultury, przedszkola, żłobki.

Tylko w PZPB Nr 17 jest inaczej. Fabryka nie ma przedszkola ani żłobka i musi dla dzieci swych pracowników szukać miejsca w innych zakładach, a w pałacu panoszą się prywatni lokatorzy — i to jeszcze jacy lokatorzy.

Pani Chelmińska, która wraz z mężem zajmują „tylko” cztery pokoje z wszelkimi wygodami, jest córką byłego współwłaściciela f-my Stolarow i S-ka i w czasie okupacji nazywała się Von Chelmińska. Wprawdzie pan Chelmiński jest pracownikiem Dyrekcji Przemysłu Bawełnianego, ale to chyba jeszcze nie powód, by rozpościerał się aż w czterech pokojach, zwłaszcza, że pokoje te są gwałtownie potrzebne dzieciom robotników tej fabryki.

CZPW. remontuje i wykańcza domy na Stokach, tam zatem niechże Dyrekcja Bawełniana przydzieli mieszkanie pp. Chelmińskim. Oczywiście, może ono być i na pewno będzie skromniejsze, bowiem nie stać nas na to, by dwie osoby zajmowały cztero-pokojowy apartamenty.

A więc szybko wyprowadzajcie się państwo — dzieci czekają.

Tydzień muzyczny w Łodzi

Koncert Symfoniczny w Filharmonii — Recital fortepianowy w Konserwatorium

W bieżącym tygodniu mieliśmy w Łodzi tylko dwie imprezy muzyczne: koncert symfoniczny w Filharmonii pod dyktando Tadeusza Wilczaka z udziałem Reginy Smendzińskiej, oraz recital fortepianowy Zygmunta Lisieckiego w Konserwatorium.

Program koncertu symfonicznego zawierał uwerturę do opery „Królowa Jadwiga” Karola Kurpińskiego, koncert fortepianowy C-dur Beethovena oraz 4-tą symfonię Dvořaka. Wykonanie uwertury Kurpińskiego jest osiągnięciem do jednej z wielu pozycji polskiej muzyki przedchopinowskiej, pozycji wartościowej, aczkolwiek przepojonej wyraźnie wpływami Webera. Tylko cały sek w tym, że przecież to nie jest jedyna pozycja dawnej muzyki polskiej. Zainstrumentowane przez Panufnika divertimento Janiewicza, wykonana niedawno przez Rowickiego w Katowicach symfonia Dankowskiego, muzyka Stefana do „Krakowiaków i Górali” wystawionych w swoim czasie przez Leona Schillera, a z okresu nieco późniejszego wykonywane niekiedy (choć bardzo rzadko) uwertury Elsnera i Kurpińskiego nasuwają niepokojącą myśl, że w czasach Stanisława

Augusta i w okresie napoleońskim było więcej pozycji wartościowych — zupełnie zapomnianych i nikomu nieznanych. Będą to niewątpliwie naśladownictwa mistrzów niemieckich i włoskich, ale dobre naśladownictwo dobrych mistrzów. Dlaczego więc, wykonując bezustannie Moniuszkę, Noskowskiego, czy Paderewskiego nie sięga się nieco dalej w głąb historii, aby wydobyć z zapomnienia te utwory?

Koncert fortepianowy C-dur Beethovena jest kompozycją naiwną i uczniowską. Nie ma w niej ani jednej chyba własnej myśli Beethovena, wszystko to są myśli Hayda i Mozarta. Dziwnie się wydaje, dlaczego Smendzińska, z chwilą, gdy chciała na Beethovena zademonstrować swe niewątpliwie duże możliwości pianistyczne (co dało się zauważyć przede wszystkim w wykonaniu na bis impromptu Fis-dur Chopina), dlaczego spośród pięciu koncertów wybrała ten właśnie.

IV-tą symfonię Dvořaka jest utworem przytłaczającym słuchacza brakiem oszczędności w dysponowaniu środkami ekspresji. Ogólnie można stwierdzić, że koncert ten z

powodu niezbyt udanego doboru programu był imprezą niezbyt udaną.

Zato niesłychanie ciekawie ułożył program swego recitalu Zygmunt Lisiecki. Program obejmował przede wszystkim starych mistrzów: z 20 wieku były tam jedynie trzy programowe preludia Debussy'ego, Lisiecki wykonał wspaniałą toccatę C-dur, napisaną przez Bacha na organy i przetranskrybowaną na fortepian przez Busoniego, arie z wariacjami Haendla, kapitalny cykl wariacji Brahmsa na temat jednego z koncertów skrzypcowych Paganiniego (szkoda, że Lisiecki wykonał tylko drugą serię cyklu) oraz utwory Schumana, Chopina i Liszta. Niestety, gra Lisieckiego niebardzo odpowiadała wymogom utworów tak trudnych jak np. toccata Bacha. Lisiecki gra Bacha niestylowo, w stylu właściwym chyba II-giej połowie 19-go wieku. Strona techniczna też nie jest doskonała, co dało się zauważyć przede wszystkim w wariacjach Brahmsa, utworze bardzo trudnym technicznie. Natomiast wyraźnie lepiej wywiązał się Lisiecki z wykonania Liszta, Debussy'ego, czy ślicznych drobniaków Schumana. I dlatego może lepiej byłoby, gdyby Lisiecki nie przedstawiał programu klasykami, i to w dodatku tak trudnymi utworami klasyków.

Wiednówka na POLSCE

ODBUDOWA ZABYTKOWEGO RATUSZA POZNANSKIEGO

Odbudowa zabytkowego ratusza poznańskiego postępuje naprzód. W ciągu bieżącego roku odbudowano stalową konstrukcję wieży Ratusza. W chwili obecnej podjęto pracę nad pokryciem dachu blachą miedzianą. Wieża uzupełniona będzie brakującą przed wojną klatką schodową.

Specjalne schody prowadzą z parteru przez pierwsze piętro do poziomu drugiego piętra. Wyższe kondygnacje połączą schody żelazne, ponadto na sam szczyt wieży dojdzie winda, która pozwoli turystom podziwiać z wieży panoramę miasta.

Wszystkie szczegóły dekoracyjne zostaną przywrócone Ratuszowi w dawnej formie. Całkowite wykończenie wieży przewidziane jest jeszcze w tym roku kosztem 12 milionów zł.

WYKRYCIE AFERY SKÓRZANEJ NA WYBRZEŻU

Dużym sukcesem władz Ochrony Skarbowej było wykrycie poważnej afery — systematycznego okradania magazynu i fabryki Centrali Zbytu Przemysłu Skórzanego w Tczewie.

Energiczne dochodzenia w tej sprawie przyniosły sensacyjne wyniki. Okazało się, że Józef Roszkowski, pracownik Rzemieślniczej Centrali Zaostrzenia i Zbytu w Gdańsku przy współudziale nigdzie nie zatrudnionego Jana Rymkiewicza, nawiązał kontakt z pracownikami Zbytu Przemysłu Skórzanego w Tczewie — Witalisem Sorosikiem i Feliksem Wądołowskim. Obaj wymienieni pracownicy CZPS, mając dostęp do magazynów Centrali, stwarzali nadwyżki towarowe w ten sposób, że w prowadzonych przez siebie księgach magazynowych wpisywali mniejszą wagę skór otrzymywanych z garbarni.

Sprawę, ze względu na jej szczególny charakter, przekazano Komisji Specjalnej, która w związku z tym dokonała szeregu aresztowań.

W WARSZAWIE PRZYBYŁO 3 I PÓŁ TYSIĄCA MIESZKAŃCÓW

Stan ludności w stolicy na dzień 30 września br. wyniósł 597.065 mieszkańców, z czego w Warszawie lewobrzeżnej mieszkało 384.667 osób, zaś w prawobrzeżnej 212.398 mieszkańców. Śródmieście zamieszkiwało 188.383 osoby. W ciągu września br. do Stolicy przybyło 12.947 osób, zaś wyjechało 9.963 mieszkańców. Urodziło się 911 dzieci, zmarły zaś 383 osoby. Jak widać liczba ludności stolicy we wrześniu br. w stosunku do sierpnia br. wzrosła o 3 i pół tys. obywateli.

Zjazd administratorów Państw. Nieruchomości Ziemijskich

Ostatnio w Zarządzie Okręgowym Państwowych Nieruchomości Ziemijskich w Łodzi odbył się zjazd wszystkich administratorów zespołów. W pierwszym dniu zjazdu w części oficjalnej wzięli udział przedstawiciele partii politycznych, Zw. Zawodowego Robotników Rolnych i władz wojewódzkich z województw łódzkiego, krakowskiego i kieleckiego.

Uczestników Zjazdu i zaproszonych gości powitał dyr. tow. Sysak. Po złożeniu sprawozdań przez poszczególnych administratorów tow. Sysak nakreślił plan racjonalnego zużycia kredytów udzielanych w ramach preliminarij gospodarczych, przy czym wysunął konieczność wprowadzenia znacznych oszczędności. Tow. Bok, przedstawiciel WK PPR w Łodzi, wygłosił referat, w którym omówił zagadnienie przodownictwa majątków państwowych, mających służyć za wzór dla gospodarstw małych i średniorolnych chłopów oraz dla przyszłych spółdzielni produkcyjnych.

Tow. Cieżala omówił wyniki prac uwidocznione w poszczególnych sprawozdaniach, jak również posunięcia nie zgodne z wytycznymi Zarządu Okręgowego. Mówca zakończył apelem, by administratorzy podjęli pracę oświatową wśród robotników, gdyż zespoły mają

Produkcja maszyn rolniczych w Polsce przekroczyła poziom przedwojenny

Rozwój gospodarczy wsi uzależniony jest w poważnym stopniu od jak najszybszego wprowadzenia mechanizacji pracy w rolnictwie. Nieodzownym warunkiem dla rozwoju tej mechanizacji jest dostarczanie rolnictwu wszelkiego rodzaju maszyn i urządzeń rolniczych. W związku z tym zagadnieniem Nacz. Dyr. Centralnego Zarządu Przemysłu Metalowego inż. Lesz udzielił przedstawicielowi PAP następujących informacji na temat produkcji traktorów i maszyn rolniczych.

Wartość ogólna produkcji maszyn i narzędzi rolniczych, skupiona w państwowym przemyśle metalowym — wynosi w roku bież. około 4-ch miliardów złotych według cen obecnych.

Przed wojną wielkość produkcji maszyn rolniczych ulegała poważnym wahaniom koniunkturalnym. Największa była w 1928 roku, a w okresie kryzysu w 1933 roku, spadła do 5 proc. poziomu z 1928 roku. Przed samą wojną w 1938 roku produkcja maszyn rolniczych wynosiła 21 tys. ton. Dzisiejsza produkcja jest o 20 procent wyższa od maksymalnej produkcji przedwojennej, a 2 i

pół razy wyższa, niż bezpośrednio przed wojną.

Obecnie produkujemy przede wszystkim maszyny do uprawy ziemi, jak pługi konne i traktorowe, kultywatory, brony zwykłe i sprężynowe, obsypniki i pielniki. Wytwarza się również siewniki do zbóż oraz siewniki do nawozów sztucznych. Ta ostatnia pozycja jest niezwykle ważna, gdyż dostarczanie rolnikowi odpowiedniej ilości siewników do nawozów wpłynęło na podwyższenie plonu. W roku bieżącym przemysł metalowy wyprodukował ich około 14 tysięcy sztuk, podczas gdy przed wojną wyprodukowali 500 sztuk rocznie.

Z maszyn do sprzętu ziemłododów wytwarzamy grabie sprzężajowe, kopaczki, a ostatnio rozpoczęliśmy produkcję żniwiarów, nigdy dotąd w Polsce nie wytwarzanych.

Z maszyn do omłotu wytwarzamy: śrutowniki i młocarnie, których wypuszczamy na rynek już kilka typów, a m. inn. pożyteczną młocarnię czyszczącą. Produkujemy również maszyny do czyszczenia i selekcji zboża, jak młynki, wiałnie, żmijki, triery itp.

Nowe odmiany roślin wyhodowano w woj. poznańskim

Dyrekcja Okręgu Poznańskiego Państwowych Zakładów Hodowli Roślin wykazała się może wyhodowaniem nowych odmian zbóż, ziemniaków i traw. Droga selekcji przeprowadzanych w ciągu kilku lat, zdolno uzyskać dwie nowe odmiany pszenicy, zimnotrwałej, wysokopiennej i odpornej na choroby. Nowe odmiany pszenicy udostępni się rolnictwu już w przyszłym sezonie prac siewnych.

Przekazane będą również do dyspozycji rolnictwa nowe odmiany żyta i owsa, nadające się szczególnie do uprawy w drobno i średniorolnych gospodarstwach. Nowe odmiany zbóż odznaczają się dużą sztywnością słomy.

Wyhodowano nadto 16 nowych odmian ziemniaków wysoko-skróbowych i chorobowo-odpornych. Podjęto prace nad nowymi odmianami traw długoletnich o kilku odrostach, które pozwolą na większy zbiór siana.

Tydzień CHTPD i RTPD

W związku z „Tygodniem RTPD i CHTPD” zarządy obydwu towarzystw przygotowują w Łodzi wielką akcję, mającą na celu zaznajomienie społeczeństwa z dotychczasowymi osiągnięciami i programem prac na przyszłość.

W kinach wyświetlane będą specjal-

ne filmy, obrazujące życie dzieci w ośrodkach wychowawczych. Teatr „Kukielek” w Łodzi da specjalne przedstawienie dla dzieci chłopskich.

W okresie „Tygodnia” nastąpi otwarcie 11-letniej świeckiej szkoły podstawowej RTPD przy ul. Limanowskiego.

Połączenie Tow. Uniwersytetów Ludowych ze Związkiem Samopomocy Chłopskiej

W Warszawie odbyła się ostatnio pod przewodnictwem prezesa Zarządu Głównego Tow. Uniwersytetów Ludowych, konferencja prezesów zarządów wojewódzkich Towarzystwa.

W konferencji uczestniczyli również przedstawiciele Związku Samopomocy Chłopskiej: prezes Zarządu Głównego Stefan Ignar i kierownik działu kulturalno-oświatowego ob. Piotrowski.

Po omówieniu aktualnych zagadnień kulturalno-oświatowych na wsi, zebrani działacze TUL uchwalili następującą rezolucję:

„Prezesi zarządów wojewódzkich Tow. Uniwersytetów Ludowych R.P. apelują do Zarządu Głównego TUL — R.P. i Zarządu Głównego Związku Samopomocy Chłopskiej o podjęcie starań w celu połączenia Tow. Uniwersytetów Ludowych R.P. ze Związkiem Samopomocy Chłopskiej”.

W godzinach popołudniowych i w drugim dniu Zjazdu odbyła się dyskusja, w której wytknięto niedociągnięcia i uchybienia w pracy poszczególnych zespołów i majątków. (Kz)

Jak informuje Zarząd Tow. Uniwersytetów Ludowych, prace nad połączeniem TUL-u z ZSCH rozpoczną się w najbliższym czasie.

Tow. Burs i Stypendiów w Łodzi

Zarząd wojewódzki T.B.S. w Łodzi przystąpił w bieżącym roku szkolnym do intensywnej pracy, mającej na celu stworzenie jak największej sieci burs w województwie łódzkim.

W związku ze zbliżającym się okresem zimowym, w którym wiele młodzieży, szczególnie chłopskiej, musiało by ze względu na duże odległość do szkół, zrezygnować z nauki, TBS intensywnie wykorzystuje wszelkie możliwości, ażeby oddać bursy do użytku przed nastaniem mrozów.

Obecna produkcja maszyn rolniczych, z wyjątkiem maszyn żniwnych, jak: żniwiarki, snopowiązałki i kosiarki, całkowie zaspokaja potrzeby rynku. W przyszłym roku rozpoczniemy seryjną produkcję żniwiarów i wykonamy ich około 500 sztuk, po czym stopniowo zaczniemy również seryjną produkcję snopowiązałek i kosiarek. Na razie importujemy maszyny żniwne z Czechosłowacji.

W niektórych jednak asortymentach maszyn rolniczych jesteśmy nie tylko samowystarczalni, ale część możemy eksportować. Do maszyn tych należą przede wszystkim narzędzia do uprawy roli konne i ciągnikowe, a także tarniki i kopaczki. Eksportujemy je głównie do krajów skandynawskich i bałkańskich.

W roku przyszłym nastąpi znaczny wzrost produkcji narzędzi ciągnikowych i wielkich młocarni. Po raz pierwszy w Polsce produkować będziemy w roku przyszłym oczyszczalnię do zbóż oraz żniwiarki.

Cała sprzedaż maszyn rolniczych przechodzi przez specjalne biuro sprzedaży, podległe Centrali Handlowej Przemysłu Metalowego. Dystrybucją zajmują się również spółdzielcze centralne rolnicze oraz zakłady własne Centrali Handlowej Przemysłu Metalowego. Takie placówki znajdują się już dość gęsto w terenie. Rolnik ma również możliwość nabycia maszyn rolniczych w każdej blisko położonej od jego gospodarstwa fabryce.

Produkcja części — kończy inż. Lesz — rozbudowana będzie poważnie w roku przyszłym, a ściślej współpraca Spółdzielczej Centrali Rolniczej z Biurem Sprzedaży Maszyn Rolniczych zapewni szybką obsługę wsi i umożliwi natychmiastową naprawę zepsutej w terenie maszyny.

Produkcja traktorów podjęta została w Polsce przez Państwowe Zakłady Inżynierii w Ursusie rok temu. Obecnie wykonujemy 120 sztuk traktorów miesięcznie. Niedługo już wykonamy typowy traktor od chwili uruchomienia produkcji. Plan na rok przyszły przewiduje wykonanie 2 tys. traktorów. Jednak losy ta nie wystaczy nam na potrzeby wsi w związku z intensywną jej mechanizacją. Niedobór nasz na odcińku traktorów pokrywamy z importu z Czechosłowacji. Tym niemniej wszelkimi siłami dążymy do podniesienia produkcji do 10-ciu tysięcy sztuk traktorów rocznie. Wtedy nasz park traktorowy będzie mógł być stale utrzymywany na poziomie 70-ciu tysięcy pracujących w terenie traktorów w ciągu najbliższych lat.

Trybuna
wolności
ORGAN K.G. P.P.R.
TYGODNIK POLITYCZNO-SPOŁECZNY

TEATRY

Państwowy Teatr Wojska Polskiego
w Łodzi, ul. Jaracza 27.
Dziś o godzinie 19.15 „Igraszki z diabe-
łem”.

Państwowy Teatr Powszechny
ul. 11-go Listopada 21 — tel. 150-36
Dziś o godzinie 19.15 „Nadzieja”

TEATR „SYRENA” Traugutta 1
Dziś o godz. 19.30 „PANI PREZESOWA”

Teatr Komedii Muzycznej „LUTNIA”
Piotrkowska 243
Otwarcie sezonu 1948-49 — Dnia 20 paź-
dziernika i dni następne o godzinie 19.15
„Piękna Helena” opera komedia w 3-ach
aktach (5 odsłonach) muzyka J. Offenba-
cha. Udział bierze 60 osób. Chór, balet,
statystki, orkiestra.

Teatr „OSA” Zachodnia 43, tel. 140-09
Codziennie o 19.30, w niedzielę i święta
o 16 i 19.30 komedia muzyczna R. Stolla
pt. „Pepina”.

CYRK Nr 2, Pl. Niepodległości
Nowy atrakcyjny program w dni po-
wszednie godz. 19.30, sobota godz. 15.30
19.30, niedziela godz. 12.00, 15.30 i 19.30:

KINA

ADRIA — „Czarodziejskie ziarno”
godz. 16, 18, 20, w niedz. 14
film dozwolony dla młodzieży

BALTYK — „Ostatni mohikanin”
godz. 17, 19, 21, w niedz. 15
film dozwolony dla młodzieży

BAJKA — „Kurhan Małachowskich”
godz. 18, 20, w niedz. 16
film dozwolony dla młodzieży

GDYNIA — „Program aktualności kraj.
i zag. Nr 34”
godz. 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21.

HEL (dla młodzieży) — „Czarodziejskie
ziarno”
godz. 16.30, 18.30, 20.30, w niedz. 14.30

POLONIA — „Aktor”
godz. 17, 19, 21, w niedz. 15
film dozwolony dla młodzieży od lat 12

PRZEDWIOSNIE — „Panna bez posagu”
godz. 18, 20, w niedz. 15
film dozwolony dla młodzieży od lat 12

ROBOTNIK — „Siedmiu śmiałych”
godz. 16.30, 18.30, 20.30 w niedz. 14.30.
film dla młodzieży dozwolony

REKORD — „Wielki przełom”
godz. 18.30, 20.30, w niedz. 15.30
film dozwolony dla młodzieży

MUZA — „Wyspa skarbów”
godz. 18, 20 w niedz. 16
film dozwolony dla młodzieży

ROMA — „Jasne lany”
godz. 18 i 20, w niedz. 16
film dozwolony dla młodzieży od lat 14

STYLOWY — „Decyzja prof. Milasa”
godz. 16.30, 18.30, 20.30, w niedz. 14.30.
film dozwolony dla młodzieży

SWIT — „Wyspa bezimienna”
godz. 18, 20, w niedz. 16
film dozwolony dla młodzieży

TECZA — „Przecucie”
godz. 15.30, 18, 20.30, w niedz. 13
film dozwolony dla młodzieży

WISLA — „Na morskim szlaku”
godz. 17, 19, 21, w niedz. 15
film dla młodzieży dozwolony

WŁOKNIARZ — „Na morskim szlaku”
godz. 16.30, 18.30, 20.30, w niedz. 14.30
film dozwolony dla młodzieży

WOLNOSC — „Aktor”
godz. 16, 18, 20, w niedz. 14

ZACHETA — „Marsylianka”
godz. 18.30, 20.30, w niedz. 16.30

Co usłyszymy przez radio

11.40 Audycja szkolna. 11.57 Sygnał czasu
i Hejnał. 12.04 Wiadom. połud. 12.10 „Kro-
nika polityczno-gospodarcza”. 12.30 Koncert
dla szkół. 13.30 PRZERWA. 14.30 (Ł) Z pra-
sy. 14.35 (Ł) Fragmenty z koncertów in-
strumentalnych A. Dworzaka (płyty). 14.55
(Ł) Komunikaty. 15.05 (Ł) Na nutę krako-
wiaka (płyty). 15.20 (Ł) Pogadanka aktual-
na. 15.30 „Piosenki dziecięce i wiersze ra-
dzieckie” — audycja dla dzieci. 15.50 Mu-
zyka lekka. 16.00 DZIENNIK. 16.30 Skrzyń-
ka techniczna. 16.45 „Gramy w szachy” —
17.00 „Pieśni Polski Ludowej”. 17.25 Muzyka
popularna. 17.45 Pogadanka naukowa. 17.50
„Jak pielęgnować zdrowie w chacie wiejskiej”.
18.00 Koncert muzyki rosyjskiej. 18.35
„Uliczka klasztorna” — 1 odc. powie-
ści radiowej A. Kowalskiej. 19.00 Audycja
dla wojska. 19.30 Kwadrans piosenek. 20.55
„Mówi Wystawa Ziemi Odzysk.” 21.00 Audy-
cja Chopinowska. 21.40 „Litewska poezja
walki” 21.55 „Ciekawostki literackie”. 22.00
Muzyka taneczna. 22.45 (Ł) Koncert życzeń
(część II). 22.58 (Ł) Omów. progr. lok. na
jutro. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.10 Mu-
zyka taneczna. 23.20 Program na jutro. 23.30
(Ł) Koncert życzeń (cz. III.). 0.30 (Ł) Zakoń-
czenie audycji i Hymn.

SPORT SPORT SPORT

„G.T.O.” odskocznią do rekordów świata Półtora miliona obywateli radzieckich ubiegało się w tym roku o odznakę: „Gotów do pracy i obrony ZSRR”

Najszczytniejszą odznaką dla każdego spor-
townika Związku Radzieckiego jest odz-
naka „G.T.O.” — Gotów do pracy i obrony ZSRR.
W roku bieżącym o odznakę ubiegało się
dalsze 1,5 miliona obywateli radzieckich. Od-
znaka ta, ustanowiona z inicjatywy „Koms-
molu” jeszcze w r. 1931 stała się podstawą roz-
woju wychowania fizycznego wśród rzesz pra-
cowniczych na terenie całego kraju.

Corocznie setki tysięcy sportowców ubiega-
ją się o zdobycie odznaki „G.T.O.”, uwarunko-
waną osiągnięciem przewidzianych regulami-

nem minimum dla poszczególnych stopni.
Zdobycie odznaki stopnia 1-go, w granicach
wieku od 16—30 lat, wymaga wykonania sze-
regu norm obowiązkowych i dopełniających
w różnych dziedzinach sportu. Do norm obo-
wiązuje należą: prawidłowe wykonanie 8
ćwiczeń gimnastycznych, przebiegnięcie 1.000
metrów w czasie nie gorszym, niż 3 min. 25
sek., bieg narciarski na dystansie 10 km w
czasie co najmniej 1 godz. 5 min., przepłynię-
cie w dowolnym czasie 100 m oraz bieg w te-
lenie z przeszkodami na dystansie 150 m w

czasie co najmniej 1 min. 30 sek. Normy do-
pełniające — według własnego wyboru — wy-
konują ubiegający się o odznakę w zależności
od rodzaju sportu, jaki uprawiają. I tak: sprint-
erzy — bieg na 100 m na dystansie 100 m,
pływania — pływanie na 100 m w określonym czasie itp.,
ciężkoatletów — podnoszenie ciężarów itp.

Odnaka sportowa „G.T.O.” obliczona jest
również dla młodzieży i składa się podobnie
z egzaminów obowiązkowych: gimnastyka, bie-
gi na przelaj, rzuty i biegi płaskie oraz z do-
pełniających (skoki, piłka ręczna, kolarstwo).
Dla bardziej zaawansowanych sportowców, a o-
siągnięcie przewidzianych minimum wymaga
większej sprawności fizycznej i pewnego wy-
szkolenia technicznego w zakresie poszczególnych konkurencji.

Od chwili ustanowienia odznaki „Gotów do
pracy i obrony ZSRR”, tj. w ciągu ostatnich
17 lat, ponad 20 milionów obywateli radzieckich
osiągnęło wymagane minima i otrzymało
odznakę „G.T.O.”. Warto nadmienić, że więk-
szość najlepszych obecnie sportowców radzieckich
zaczynała swą karierę od zdobycia „G.T.O.”.

O krok od rekordu świata

Mistrz Polski w łucznicztwie bije rekord Polski w Zgierzu

Na torach łuczniczych KS Boruta odbyły
się mistrzostwa łucznicze Zgierza.

Pierwsze miejsce zajął Skrzypkowski Tade-
usz (Boruta) zdobywając 1331 punktów. Na
drugim miejscu uplasował się Elke (Boruta),
a na trzecim — Podgórski (Boruta).

W konkurencji żeńskiej pierwsze miejsce
zdobyła Kusińska Hanna (Boruta).

Na wyróżnienie zasługuje wynik mistrza
Polski Skrzypkowskiego, który jest lepszy od
rekordu Polski, uzyskanego w Krakowie przez
przez tegoż zawodnika w roku bieżącym o 133
punkty, a gorszym od rekordu świata zaledwie
o 45 punktów.

Na zakończenie zawodów odbyło się uro-
czyste rozdanie nagród. Zawody prowadził
wzorowo ob. Góral.

W niedzielę rozpoczyna się

Kołowrotek ligowy

ŁKS gra z Cracovią, Widzew z Tarnovią

Po dłuższej przerwie w niedzielę odbędą się
spotkania piłkarskie o mistrzostwo Ligi Pań-
stwowej. W Łodzi ŁKS podejmować będzie
Cracovię. W pierwszej rundzie łodzianie ule-
gli w Krakowie gościom 1:6. Sądzą, że tym
razem ŁKS poprawi może wynik. Cracovia

Koszykarze ZSRR w Łodzi

Fragment z meczu koszykówki męskiej
ZSRR — Łódź. Pierwszy od prawej dosko-
nały koszykarz radziecki Korkija obserwuje
celny strzał Lissowa (trzeci od prawej).

Kto wejdzie do ligi?

Po ostatnim meczu o wejście do Ligi PZPN,
w którym częstochowska „Skra” pokonała
Szombierki (Chruszczów) 3:1 (1:1), sytuacja
drugiego kandydata do Ligi jest nadal otwar-
ta. W tabeli prowadzi bez straty punktu „Le-
chia” (Gdańsk) 6 gier — 12 pkt., przed „Szom-
bierkami” 7 gier — 7 pkt., „Radomiakiem” 7
gier — 6 pkt., „Skra” 6 gier — 6 pkt. i PTC.

Jak wynika z tabeli, drugim obok „Lechii”
kandydatem są aż trzy drużyny.
W najbliższą niedzielę grają: w Częstocho-
wie „Skra” z PTC (Pabianice), zaś w Rado-
miu „Radomiak” z „Lechią”.

Reorganizacja pracy administratorów domów z ramienia Zarządu Nieruchomości

Ostatnio przeprowadzono reorganizację
pracy administratorów domów z ramienia
Zarządu Nieruchomości. Ponownie mieli
oni pod swą pieczęć ok. 100 domów. Każdy
za swą funkcję otrzymywał wynagrodzenie
w postaci procentu Obecnie zaś są oni urzę-
dnikami na stałej pensji i mają najwyższe
po 30 domów pod swoim zarządem.

W związku z tym przewodniczący Central-
nego Komitetu Koordynacji Pracy Komite-
tów Domowych tow. Edward Kowalski wy-
stąpił jeszcze przed miesiącem do Dyrekcji
Nieruchomości Miejskich z propozycją usta-

lastnio przechodził spadek formy, z drugiej
zaś, porażka w Łodzi pozbawiłaby ją prowa-
dzenia w tabeli. Pozycja łodzian w lidze nie
jest pewna i punkty są im bardzo potrzebne.
Z tych też względów niedzielny mecz zapo-
wiada się interesująco i niewątpliwie zgroma-
dzi tłumy zwolenników piłkarstwa.

Drugi zespół łódzki, Widzew udaje się w po-
dróż do Tarnowia. Poprzedni mecz tych zespó-
łów zakończył się wygraną Widzewa w sto-
sunku 3:2. Czy uda się łodzianom powtórzyć
wynik poprzedni — okaże najbliższa przy-
szłość.

Garbarnia stoczy walkę z Rymerem. Zespół
krakowski będzie chciał pomścić klęskę 3:4 i
zwyyciężyć choćby w identycznym stosunku.
Do tego samego będzie dążyła Legia w spot-
kaniu z kolejarzami poznańskimi. Również i

Warta w Poznaniu dążyć będzie za wszelką
cenę do wygrania zawodów w Wiśle. Ta ostat-
nia nie przegrała ostatnio żadnego spotkania,
a mając duże szanse na zdobycie tytułu mi-
strza Polski może powtórzyć wynik 5:2. Ruch
z Polonią stołeczną wygrał 3:0. Nie jest wy-
kluczone, że i w niedzielę zwycięży i to moż-
liwe w wyższym stosunku. Polonia bytomska
uległa AKS-owi 2:3. Faworytem spotkania jest
zespół z Chorzowa.

O wejście do pierwszej ligi piłkarskiej od-
będą się dalsze dwa mecze. Tym razem PTC
zmierzy się w Częstochowie z tamtejszą Skrą,
mając szansę na uzyskanie zaskakującego wy-
niku. Radomiak usiłowuje podjąć Lechię,
która dotychczas nie straciła ani jednego
punktu.

Liga w C.S.R.

„Slavia” wciąż na czele

PRAGA (obsł. wł.). — Spotkanie piłkarskie
o mistrzostwo Ligi Czechosłowackiej przynio-
sły następujące rezultaty: „Jednota” (Koszy-
ce) — „Zbrojovka” (Zidenice) 3:1, „Teplice”
(Sanov) — Provaszka Bystrica 2:3, „Sparta” —
Sleska Ostrava 4:1, Zilina — Bohemians 2:2,
„Victoria” (Pilzno) — Kladno 3:0. Spotkanie

„Bratislava” — „Slavia” zostało przerwane w
drugiej połowie meczu (16 min.) przy stanie
2:1.

Na czele tabeli znajduje się w dalszym cią-
gu „Slavia” — 6 gier 11 pkt. przed Bohemians,
Spartą i Tmawą — po 7 gier, po 9 pkt. Na
koncu tabeli znajdują się: 13) Zbrojovka (Zi-
denice) 7 gier, 3 pkt. i 14) Kladno — 7 gier
2 pkt.

O puchar ZSRR

C.D.K.A. w finale

Wojskowi pokonali Dynamo 1:0
MOSKWA (obsł. wł.). — 80 tysięcy widzów
zgromadził na stadionie „Dynamo” w Moskwie
powtórzony w poniedziałek półfinałowy mecz
piłkarski o puchar ZSRR między drużyną
CDKA i „Dynamo”. Jak wiadomo, niedzielne
spotkanie obu tych drużyn zakończyło się wy-
nikiem bezbramkowym, mimo półgodzinnej do-
grywk.

W drugim spotkaniu zwyciężyła drużyna
CDKA w stosunku 1:0, kwalifikując się tym
samym do finału. Zwycięska bramka padła na
krótko przed przerwą z rzutu karnego, egze-
kwowanego przez Demina.

Przeciwnikiem CDKA w finale będzie mo-
skiewski „Spartak”. Mecz obu drużyn wyzna-
czony został na 24 bm.

Przy bólach
mięśniowych, nerwowych, ko-
łkowych, podbrzusza, mięśni
oraz przy naciąganiach,
nadmęśnieniach, stłymio-
ści słowem, reumatyzmie
należy natychmiast na miejsce bólu
Kapsiplast
deturkowany plaster kościowy
Produkcji Państw. Fabryki
Żelaz. Zakł. Przem. Farmaceut. w Warszawie
ZADAĆ W APTEKACH I DROGERIACH

TERPENTYNOWA
PASTA
DO OBUWIA

Erdal